

kunne holdes inden for et beløb på 120 mill. dollars, eller 15 mill. mindre end af generalsekretæren anslået.

Spørgsmålet kom til behandling i dagene 24. marts til 20. april i plenarforsamlingens femte udvalg.

Straks ved drøftelsernes påbegyndelse klargjordes de tre modstående hovedsynspunkter, som kom til at præge hele debatten, i indlæg fra Sovjetunionen, Canada og Venezuela.

Den sovjetiske repræsentant bestred femte udvalgs og plenarforsamlingens kompetence til overhovedet at behandle og godkende bevillinger til UNOC, idet der var tale om politiske og militære spørgsmål og fremfor alt om at bestemme omfanget af og varigheden af Congo-operationerne, troppekontingenternes sammensætning og nationalitet, hvilket alt sammen henhørte under sikkerhedsrådets område. Femte udvalg og plenarforsamlingen var ikke kvalificeret til at træffe beslutninger om spørgsmål, der involverede „handling“, hævdedes det, og den sovjetiske repræsentant henviste herved til FN-pagtens art. 11, 2. stk., hvorefter „ethvert sådant spørgsmål, der kræver handling, skal henvises til sikkerhedsrådet . . .“. Efter sovjetisk opfattelse burde generalsekretæren have forelagt sikkerhedsrådet en beretning om FN-styrkens størrelse, sammensætning, udrustning etc., d. v. s. om alle de spørgsmål, som omhandles i den af generalsekretæren udarbejdede beretning om dagsordenspunktet, og som lå til grund for femte udvalgs drøftelser. Til yderligere støtte for det sovjetiske standpunkt anførtes også pagtens art. 48 og 43, som hævdedes at forbeholde sikkerhedsrådet alene retten til at bestemme, hvilke medlemslande der skulle tage skridt til at gennemføre rådets beslutninger til opretholdelse af fred og sikkerhed, og ligeledes fastlagde de nærmere betingelser herfor (de særlige overenskomster i art. 43). I det officielle summariske mødereferat er hovedtanken i den sovjetiske repræsentants indlæg gengivet således:

„Det er klart, at forsamlingen er blevet anmodet om at træffe afgørelse om spørgsmål, der udelukkende ligger inden for sikkerhedsrådets kompetence, blot for at krænke pagten og for at sikre bekræftelsen af ulovlige beslutninger, som kan tjene kolonial-

sternes politik, og som er imod det congole-siske folks interesser. Plenarforsamlingen kan kun træffe afgørelser, der binder alle medlemsstater, med hensyn til finansieringen af administrative udgifter og ikke til operationer, der har til formål at opretholde fred og sikkerhed. Når sikkerhedsrådet har truffet afgørelse om indholdet af de spørgsmål, der omhandles i beretningen, kan plenarforsamlingen kun tage stilling til den, såfremt rådet anmoder om det. En afgørelse af forsamlingen, der bevilger midler til FN's operationer i Congo, vil ikke være gyldig, og Sovjetunionen agter for sit vedkommende ikke at rette sig efter den. Den sovjetiske delegation er derfor af den opfattelse, at forsamlingen må henvise sekretariatets beretning til sikkerhedsrådet.“

Indlægget tog i første omgang sigte på at få spørgsmålet om UNOCs finansiering taget ud af udvalgets dagsorden. Dette havde imidlertid ingen virkning, og formandens bestemmelse om at gå videre med sagen omtvistedes ikke og gav ikke anledning til debat. Den sovjetiske delegerede gentog i adskillige senere indlæg i femte udvalg og i plenarforsamlingen de samme synspunkter og uddybede dem fra tid til anden nærmere; de blev herudover i nogenlunde uændret form foredraget i udvalget af de øvrige 8 østmagters repræsentanter, men opnåede bortset herfra ingen tilslutning.

I den canadiske repræsentants indlæg lagdes hovedvægten på at finde udveje for en forbedring af FN's økonomi bl. a. gennem foranstaltninger sigtende på at opnå indbetaling af udestående bidragsbeløb. Med hensyn til spørgsmålet om UNOC-udgifternes art og påligningsskalaen fandt man det fra canadisk side nytteløst at søge at skille udgifterne til UNOC (og til UNEF) ud fra FN's almindelige budget; dette betød dog ikke, at sådanne udgifter nødvendigvis skulle pålignes medlemmerne efter den sædvanlige bidragsskala, men det indebar, at samtlige medlemslande kollektivt var ansvarlige for udgifterne, og at artikel 17 såvel som artikel 19 i FN-pagten måtte være gældende for disse omkostninger på samme måde som for FN's udgifter i øvrigt.

De vestlige lande, som senere under debatten kom ind på disse principielle problemer, udtalte sig i det store og hele i overensstemmelse med den fra canadisk side